

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 91/2023
23.02.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „NOVITAS“, Привредно друштво за трговину на велико и мало ДОО Шабац, чији су пуномоћници Бранко и Алекса Игњатовић, адвокати у ..., против тужене „DIREKTNA BANKA“ акционарско друштво Крагујевац чији је правни следбеник „EUROBANK DIREKTNA“ АД Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., ради утврђења и исплате стеченог без основе, вредност предмета спора 25.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 6746/22 од 28.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 6746/22 од 28.09.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 6746/22 од 28.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Ваљеву П 285/21 од 01.07.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је апсолутно ништава одредба члана 1. тачка 1.3. уговора кредиту број ... од 26.03.2014. године, закљученог између тужиоца и тужене, која гласи: «накнада за обраду захтева 0,5% од укупног износа одобреног кредита без обзира да ли ће корисник кредита користити кредит или не. Корисник кредита овлашћује банку да за наведени износ може задужити рачун корисника кредита и исти наплатити из средстава одобеног кредита», обавезана је тужена да тужиоцу на име стицања без основа због незаконито наплаћене једнократне фиксне накнаде за обраду кредита исплати износ од 25.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.03.2014. године до исплате и обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 19.800,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда ЗПж 6746/22 од 28.09.2022. године, одбијена је жалба тужене као неоснована и потврђена наведена првостепена пресуда (погрешно означеног датума), те је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужена изјављује ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизије тужене, изјављене на основу члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе. Према разлозима изнетим у образложењу, побијаном пресудом није одступљено од судске праксе. Изражено становиште другостепеног суда о разлозима ништавости одредбе уговора о кредиту у складу је са правним ставом усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 22.05.2018. године и његовом допуном усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 16.09.2021. године. Наведеним правним ставом изречено је да банка има право на наплату трошкова и накнада банкарских услуга, па одредба уговора о кредиту којом се корисник кредита обавезује да банци плати трошкове или накнаду за обраду кредитног захтева није ништава под условом да је уговору претходила понуда банке са садржаним јасним и недвосмисленим подацима о трошковима кредита. Трошкови, или накнаде, које банка обрачунава приликом одобравања кредита или који су познати на дан обрачуна и које банка обрачунава клијенту у току реализације кредита могу бити посебно исказани у уговору о кредиту као обавеза корисника кредита, било у процентуалном износу или у апсолутној вредности, али услов је да закључењу уговора претходи понуда банке у којој је одређена обавеза плаћања тако јасно и недвосмислено да корисник кредита ниједног тренутка не буде доведен у заблуду о којим трошковима, или накнадама је реч. У ситуацији у којој нема доказа да је тужена поступила на описани начин и да је кориснику кредита доставила понуду са прописаном садржином, то представља њену несавесност која води ништавости имовинског права уговореног таквим поступањем у сопствену корист, због чега нема повреде правног става Врховног касационог суда. Такође, у конкретном случају, према разлозима ревизије нема потребе за разматрањем правног питања од општег интереса или правног питања у интересу равноправности грађана, као ни потребе за новим тумачењем права.

Без утицаја на дозвољеност ревизије је позивање тужене на допуњен правни став усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 16.09.2021. године, из разлога што је ништавост спорне уговорне одредбе суштински утврђена услед недостатка адекватне понуде за закључење уговора, а не због недостатка објашњења структуре и механизма на основу којих је формирана накнада за реализацију уговореног кредита.

Због тога је, на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку одлучено да се не дозволи одлучивање о изјављеној ревизији као посебној, односно изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Тужба ради утврђења и исплате поднета је дана 29.04.2021. године, а вредност предмета спора је износ од 25.000,00 динара.

Одредбом члана 487. став 1. и 3. Закона о парничном поступку, прописано је да су у поступку у привредним споровима, спорови мале вредности су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе и да се споровима мале вредности сматрају и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац навео у тужби не прелази наведени износ.

Одредбом члана 479. став 6. наведеног закона, прописано је да у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија.

Како се у конкретном случају ради о привредном спору мале вредности, ревизија тужене није дозвољена, у смислу члана 479. став 6. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић